

Podia 2009

CIJFERS EN KENGETALLEN VAN DE VERENIGING VAN
SCHOUWBURG- EN CONCERTGEBOUWDIRECTIES

Inhoud

Samenvatting van de gegevens van 2009	3
Aantal leden, zalen en stoelen	5
Marktaandeel VSCD-podia in totaal aanbod en bezoek podiumkunsten	5
Voorstellingen, evenementen en bezoeken	5
Onderverdelingen naar genre	6
Onderverdelingen naar rijksgefinancierd aanbod, herkomst en doelgroep	9
Uitverkochte voorstellingen	10
Exploitatie, indexen en kengetallen	11
Verwachtingen 2010: verdere terugval	13
Verantwoording	14
Betrouwbaarheid en marges	14

Colofon

Podia 2009, cijfers en kengetallen van de leden van de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD).
Amsterdam, september 2010

© Podia 2009 is een uitgave van de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties, Amsterdam. Alle rechten voorbehouden. Alles uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, we vinden het allemaal goed, maar meldt het wel even aan de uitgever. Ondanks alle aan de samenstelling van deze uitgave bestede zorg kan de uitgever geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

Het Theater Analyse Systeem (TAS) is ontwikkeld door de VSCD in samenwerking met ABF Research te Delft, Eric Verhoog. Het systeem bestaat sinds 1996 en stelt de podia en festivals in staat hun bedrijfsgegevens te vergelijken met anderen. Zie daarvoor www.theater.analysesysteem.nl. De gegevens bieden ook een totaaloverzicht van de aantallen voorstellingen, bezoeken, kosten en opbrengsten van alle leden gezamenlijk.

Samenstelling: Hans Onno van den Berg
Vormgeving: WAT ontwerpers, Utrecht
Fotografie: Huib Rutten

Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD)
Funenpark 1
1018 AK Amsterdam

tel: 020 6647211
fax: 020 6752691
e-mail: info@vscd.nl
www.vscd.nl

Aanvullende bronnen

Beleidsplan Belangenvereniging Dance, cultuurnota 2005-2008, BVD, november 2003
Kamermuziekanalyse Systeem (KAS), 2006; De Kamervraag, Amsterdam, oktober 2007
KPMG Special Services, Dance in Nederland, in opdracht van ID&T, oktober 2002
TNS | NIPO, Marktbeschrijving Podiumkunsten 2007, Bureau Promotie Podiumkunsten, april 2008
Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten, feiten en cijfers 2005 - 2008, Amsterdam, 2009
Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties, jaarverslag 2009, mei 2010
In-sight, Poppodia 2008, Vereniging van Nederlandse Poppodia en -festivals (VNPF), Amsterdam, oktober 2008

2009: minder voorstellingen en concerten en minder publiek

- Het aantal voorstellingen en concerten nam af met 9% tot 35.083
- Het totale bezoek nam af met 1,1 miljoen bezoeken (-7%)
- De grootste krimp vond plaats bij de (duurdere) genres musical en klassieke muziek

2009 krimp

In de loop van 2009 werd steeds duidelijker dat er bij de podiumkunsten sprake zou zijn van een driedubbele klem: minder publiek, minder overheidsfinanciering en minder bedrijfsverhuur en sponsoring.

De verzamelde gegevens bij de leden van de VSCD laten zien dat in 2009 de vermindering van bezoek inderdaad heeft plaatsgevonden. Na jaren van gestage groei werden in 2009 1,6 miljoen minder mensen geteld dan het jaar ervoor.

Weliswaar kunnen 500.000 hiervan worden toegeschreven aan podia (7 gesloten wegens verbouwing) of podia die in 2009 geen lid meer van de vereniging waren (1), de andere 1,1 miljoen verlies van bezoekers betekent een teruggang van 7%.

De grootste teruggang lijkt te hebben plaatsgevonden bij het grote amusement en de klassieke muziek en in iets mindere mate bij populaire muziek en opera. Maar geen enkel genre ontkwam aan de algemene tendens van krimp.

De krimp was ook niet voor alle podia even groot. Het meest moesten enkele grote amusements theaters en concertzalen inleveren. Er waren ook enkelen die in 2009 nog in aantallen voorstellingen en publiek wisten te groeien, maar deze vormden een minderheid. Er kon vooralsnog geen patroon worden gevonden bij deze groeiers.

De toekomst van de podia is hoogst onzeker. De verwachtingen voor 2010 zijn op alle fronten (licht) negatief: nog minder voorstellingen, minder publiek en minder geld. De eerste gemeentelijke bezuinigingen voor 2010 en verder zijn al aangekondigd. Van bedrijfsuitgaven aan verhuringen, uitkopen of sponsoring wordt geen compensatie verwacht.

De rijksbezuinigingen – ook op het gemeentefonds – komen nog.

Samenvatting van de belangrijkste gegevens 2009

Aantal podia, zalen en stoelen

- Het aantal podia dat lid is van de VSCD was in 2009 152. Omdat het niet dezelfde podia waren als in 2008 nam het aantal zalen af van 271 naar 257. Het aantal zitplaatsen daalde van 133.820 tot 126.220 en de totale publiekscapaciteit van 158.758 naar 149.540.

Afname programma en publiek

- Het aantal voorstellingen en concerten nam in 2009 af met 9% tot 35.083 (2008: 38.474). Deze vermindering deed zich voor bij alle genres.
- Het totale bezoek aan de podiumkunsten nam voor het eerst in een reeks van jaren af met 1,6 miljoen tot 12,3 M (2008: 13,9 M). Het verlies van ruim 500.000 bezoeken is het gevolg van gesloten podia, dan wel van podia die geen lid meer zijn. Per saldo resteert een terugval met 1,1 miljoen bezoeken bij leden die in 2009 open waren (-7%).
- Het grootste publieksverlies deed zich voor bij musical en operette en klassieke muziek. Er zijn geen genres waar geen publiek is verloren.
- Het aantal niet culturele evenementen nam in 2009 iets af van 18.380 tot 18.240.
- Het bezoek aan niet culturele evenementen daalde met 10% van 2,5 M tot 2,3 M.

- Het aantal rijksgefinancierde voorstellingen nam met ruim 12% af van 6.089 tot 5.240, maar bleef verhoudingsgewijs vrijwel gelijk. Ook het publiek daarvoor nam evenredig af van 1,9 M naar 1,8 M bezoeken, maar is met 15% iets hoger dan in 2008 (14%).
- In lijn met bovenstaande gegevens, nam ook het aantal uitverkochte voorstellingen en concerten (soms sterk) af. 7.464 (21% van het totaal) is nog altijd een respectabel aantal, maar het zijn er wel veel minder dan in 2008 (9.507). Vooral bij het genre musical daalde het aantal uitverkochte voorstellingen zeer sterk tot 18% (2008: 43%), maar ook de andere genres zagen het aantal uitverkochte voorstellingen en concerten aanzienlijk dalen.

Financiën: gelijkblijvende omzetten, minder voorstellingskosten en -opbrengsten

- De totale omzet van de podia en festivals bleef in 2009 met € 574 M vrijwel gelijk aan 2008 € 583 M.
- De inkomsten uit voorstellingen (inclusief de culturele verhuur) namen af tot € 188 M (2008: € 213 M).
- Alle overige inkomsten uit horeca en zakelijke verhuur, maar ook die uit gemeentelijke subsidie, bleven in 2009 vrijwel gelijk.
- De programmakosten namen aanzienlijk (-10%) af van € 187 M tot € 169 M.
- Alle overige kosten bleven vrijwel gelijk.
- De totale kosten per voorstelling stegen met 8% tot € 16.361,- (2008: € 15.153,-)
- Het subsidiedekkingspercentage van de gemeentelijke financiering steeg licht tot 38% (2008: 37%).
- De gemiddelde gemeentelijke bijdrage per inwoner in Nederland bleef met € 13,39 gelijk (2008: € 13,53); wanneer alleen de gemeenten die een theater exploiteren worden meegeteld is de bijdrage € 23,67 (2008: € 23,92) per inwoner.

Organisatie en personeel

- Het aantal werkzame personen bleef in 2009 vrijwel hetzelfde met 10.328 (2008: 10.434), evenals het aantal fte's met 4.211 (2008: 4.314). De podia kenmerken zich door een groot aantal parttimers.
- Het gemiddeld aantal uren per voorstelling nam in 2008 toe met 7% tot 203 uur (2008: 190 uur).
- Het ziekteverzuim bedroeg in 2009 4,23 %, iets hoger dan in 2008 (4,0%). Dat is vergelijkbaar met andere sectoren.

Verwachtingen 2010

- De verwachtingen voor 2010 zijn op alle parameters licht negatief: iets minder voorstellingen en concerten, iets minder bezoek en minder financiën (gemiddelde score 3,1 op een schaal van 1-5). De verwachtingen over 2009 zijn niet uitgekomen: men verwachtte gemiddeld hetzelfde, maar het werd minder. hogere omzet.

(1) Afhankelijk van de contractvorm tussen bespeler en podium worden inkomsten uit voorstellingen als entreegelden bij het theater of als inkomsten uit verhuur geboekt. De totale publieksinkomsten bestaan daarom uit een optelsom van beiden.

Aantal leden, zalen en stoelen

In 2009 waren 8 podia gesloten vanwege ingrijpende verbouwingen (7) of was geen lid meer (1) van de VSCD. De VSCD telde in 2009 152 leden (2008: 158). Het aantal zalen was (daardoor) in 2009 iets lager dan in 2008. Het totaal aantal zitplaatsen en de totale capaciteit (zitten en staan) bleef in 2009 hetzelfde.

Leden, zalen en stoelen VSCD Podia

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
leden	124	124	124	136	147	153	158	152
zalen	205	214	212	243	256	258	271	257
zitplaatsen	104.880	111.265	111.992	119.668	118.698	123.173	133.820	126.220
totale capaciteit	-	-	-	-	140.399	141.048	158.758	149.540

* De 8 festivalleden bespelen met elkaar 158 (2008: 210) 'plekken': in tenten, in theaters, in containers, op het strand, in het bos.... enz.

Marktaandeel VSCD-podia in totaal aanbod en bezoek podiumkunsten

Niet alle podiumkunst wordt uitgevoerd op een VSCD podium. De Vereniging van Nederlandse Poppodia en -festivals (VNPFF) telde in 2008 60 podiumleden en 27 festivalleden. In 2008 vonden daar ca. 12.000 concerten, dansavonden en andere activiteiten plaats voor 3,0 M bezoeken, van wie 1,5 M voor popconcerten, 1,2 M voor dansavonden en ca. 300.000 voor andere activiteiten. Dan is er een onbekend aantal Dance Events, worden er stadionconcerten gegeven en zijn grote festivals die nergens lid zijn en ook niet worden geteld (Parade, Musica Sacra e.a.). Met elkaar betreft dit ca. 3 tot 4 M bezoeken. Dan is er een groot aantal kleine podia (kerken, buurthuizen, e.d.), waar enkele jaren geleden (2006) ruim 7.000 concerten voor 750.000 bezoeken werden geteld. Ook zijn er nog enkele honderden centra voor de kunsten, culturele centra en gemeenschapshuizen, cafés en scholen waar, vaak incidenteel, podiumkunst wordt geprogrammeerd. Tot slot zijn er nog enkele duizenden schoolvoorstellingen die nergens worden geregistreerd. Om te kunnen bepalen welk marktaandeel de VSCD podia hebben is het nodig inzicht te hebben in de volledige markt. Het CBS hanteert sinds 2001 een vereenvoudigde wijze van registratie en meting, waardoor minder podia, voorstellingen en bezoek worden waargenomen dan daarvoor. Daardoor kan het marktaandeel van de VSCD voor de podiumkunsten alleen maar worden geschat. Op basis van de CBS cijfers (2005) schatten wij het marktaandeel van de VSCD op ca. 60% van het totaal aantal voorstellingen en concerten en 70% van het totale bezoek.

Evenementen, voorstellingen en concerten, alle VSCD-podia (x 1.000)

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
evenementen totaal	40,1	53,2	57,4	45,9	46,5	48,1	56,9	53,3
- hiervan podiumkunsten*	26,9	28,3	26,4	28,1	33,7	36,5	38,5	35,1

Bezoeken alle VSCD-podia

bezoeken totaal (x miljoen)	14,9	15,4	15,0	14,6	15,1	14,8	16,5	15,6
- hiervan podiumkunsten	12,2	12,2	11,6	11,7	12,6	12,7	14,0	12,3
bezoek per voorstelling/concert	454	433	440	418	366	348	363	349

* podiumkunsten = alle soorten voorstellingen en concerten, zowel professioneel als amateur

Opvallend is dat het aantal voorstellingen en concerten opnieuw – en in 2009 zelfs aanzienlijk – daalde (-9%) en dat dit jaar ook het totale bezoek sterk terugliep. In totaal telde de VSCD in 2009 1,6 M minder bezoeken. Ruim 500.000 bezoeken komen voor rekening van 8 podia die in 2009 gesloten waren of geen lid meer (ledeneffect). Resterend een marktverlies van 1,1 M bezoeken (-7%). Het aantal bezoekers per voorstelling en concert nam af met 4% tot 349.

Het aandeel bezoek van buiten de eigen gemeente was met 44,1% in 2009 hetzelfde als in 2008.

Onderverdelingen naar genre

Bepaalde genres zijn – vooral – buiten de VSCD podia te zien of te horen. Pop-concerten op poppodia, festivals of in stadions, kleinere cabaretvoorstellingen en concerten kamermuziek staan ook veel op kleine podia. Sommige toneel- en dansgezelschappen geven ook veel voorstellingen in eigen huis of op scholen. Als we kijken naar de VSCD podia zien we de volgende ontwikkelingen.

Verdeling van voorstellingen en bezoeken naar genre in % (2007 ook absoluut)

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009	2009 absoluut*
toneel									
voorstellingen	17	18	18	21	23	24	23	22	7.740
bezoeken	-	-	11	12	12	12	10	11	1.360
klassieke muziek									
concerten	18	16	9	11	13	9	9	9	3.134
bezoeken	-	-	10	16	15	14	12	12	1.483
dans & beweging									
voorstellingen	6	5	7	7	6	5	5	5	1.854
bezoeken	-	-	8	6	5	5	5	4	553
populaire muziek									
concerten	11	13	13	13	13	13	15	15	5.088
bezoeken	-	-	14	13	14	14	14	14	1.701
musical & operette**									
voorstellingen	8	10	14	12	6	8	9	9	3.180
bezoeken	-	-	26	21	16	19	21	21	2.537
opera & muziektheater**									
voorstellingen					6	5	5	5	1.735
bezoeken					6	5	5	5	619
cabaret & kleinkunst									
voorstellingen	17	17	17	17	15	17	15	16	5.723
bezoeken			15	15	17	15	16	17	2.090
overig professioneel									
voorstellingen	10	10	9	9	7	10	9	9	3.063
bezoeken			6	6	6	6	7	7	922
amateur									
voorstellingen	13	11	13	10	9	9	10	10	3.565
bezoeken			11	9	9	9	8	9	1.079

* absolute getallen bezoek = x 1.000

** tot 2004 werden musical/operette samen met opera/muziektheater als één categorie geteld

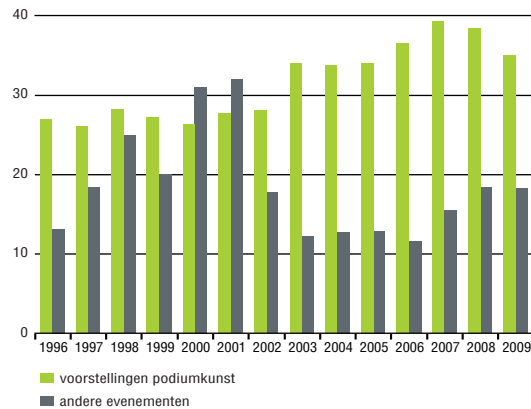

Alle genres hebben in 2009 voorstellingen, concerten en publiek verloren. De genres klassieke muziek, populaire muziek, musical en operette verloren elk ruim 250.000 bezoeken. Opera en muziektheater, cabaret en kleinkunst en toneel verloren elk ca. 150.000 bezoeken. Dans/beweging, overig professioneel en amateurvoorstellingen verloren ca. 100.000 bezoeken. In alle genres zijn het de duurdere voorstellingen die het meeste publiek verloren, in het bijzonder bij de musical, klassieke muziek, opera en populaire muziek. Het verschil tussen het aandeel voorstellingen en aandeel publiek is bij musical het grootst (9% - 21%). Musicalvoorstellingen worden vrijwel altijd in (zeer) grote zalen gespeeld. In mindere mate geldt dat ook voor klassieke muziek (verhouding 9% -12%). Bij andere genres zijn producties meer verdeeld over grote en kleine zalen.

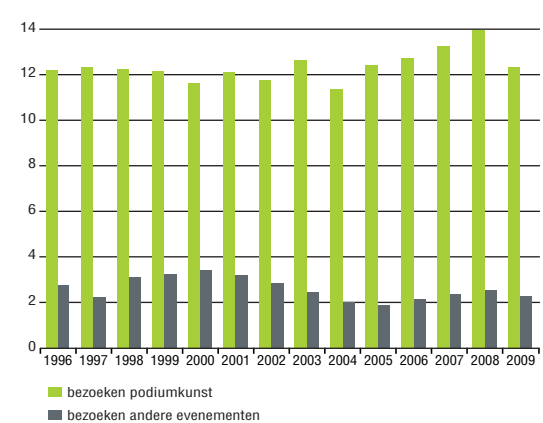
Voorstellingen, concerten en andere evenementen

(x 1.000)

Bezoeken aan Voorstellingen, concerten en andere evenementen

(x M)

Wie verloren het meest en wie groeiden?

Niet alle podia verloren publiek en zij die publiek verloren deden dat niet allemaal in gelijke mate. Het meeste publiek werd verloren bij grote amusements theaters en concertzalen. Maar ook hier geldt dat niet alle amusements theaters en concertzalen – in dezelfde mate – publiek verloren. Daarnaast is er een kleine groep podia dat in 2009 aanzienlijk meer publiek wist te trekken. Deze podia vertonen evenwel geen overeenkomstige kenmerken, maar zijn van verschillende maat en soort en verdeeld over het land.

Voorstellingen/concerten en bezoek per genre

■ Voorstellingen/concerten per genre (linker as)
 ■ Bezoek per genre (rechter as)

Onderverdelingen naar rijksgefinancierd aanbod, herkomst en doelgroep

Behalve naar genre, wordt ook gevraagd naar de aard van de financiering (wél of niet rijksgefinancierd), herkomst (buitenland of Nederland) van de voorstellingen en naar enkele doelgroepen (kinder-, jeugd-, familie- en besloten voorstellingen).

Aan dit staatje valt op dat het bezoekersaandeel van de rijksgefinancierde voorstellingen en concerten relatief is gestegen, evenals het bezoekersaandeel kinder-, jeugd- en familievoorstellingen. In absolute aantallen nam ook hier het publiek (iets) af.

Het aandeel buitenlandse voorstellingen en concerten bleef constant en dat van de besloten voorstellingen en concerten nam iets toe.

Voorstellingen verdeeld naar financiering, herkomst en bepaalde doelgroep (in %)

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009	2009
									absoluut
rijksgefinancierde									
voorstellingen/concerten	13	15	13	18	14	13	16	15	5.240
bezoeken	-	-	-	-	13	10	14	15	1.843
buitenlandse									
voorstellingen/concerten	9	8	8	8	9	9	10	11	3.830
bezoeken					10	10	11	11	1.371
kinder-, jeugd en familie									
voorstellingen/concerten	14	10	11	12	10	10	11	12	4.320
bezoeken	-	-	-	-	9	9	9	11	1.352
besloten									
voorstellingen/concerten	n.v.t.	n.v.t.	8	7	4	5	5	6	2.0600
bezoeken	-	-	-	-	3	4	3	4	506

* bezoeken x 1.000

Sinds 2009 wordt het aandeel van het rijksgefinancierde aanbod ook per genre geteld.

genre	totaal	rijksgefinancierd	idem %
toneel – voorstellingen	7.740	2.430	30
toneel – publiek	1.360.000	454.000	33
klassieke muziek – concerten	3.134	1.190	35
klassieke muziek – publiek	1.483.000	749.000	50
dans – voorstellingen	1.854	740	40
dans – publiek	553.000	253.000	45
opera – muziektheater – voorstellingen	1.735	430	25
opera – muziektheater – publiek	619.000	224.000	36
musical, popmuziek, cabaret – voorstellingen	20.619	440	2
musical, popmuziek, cabaret – publiek	8.329.000	163.000	2

Zoals te verwachten, is het aandeel van het rijksgefinancierde aanbod (gezelschappen, orkesten, ensembles) het grootst bij klassieke muziek, dans, toneel en opera. Bij de overige genres is het aandeel van het rijksgefinancierde aanbod te verwaarlozen. Wel is opvallend dat ook bij de genres opera, klassieke muziek, dans en toneel, het aandeel van het rijksgefinancierde aanbod niet meer dan 30% – 40% bedraagt.

Ook in het aantal uitverkochte voorstellingen en concerten is de teruggang duidelijk te zien. Waren er dat in 2008 nog 9.507, in 2009 was dat aantal teruggelopen tot 7.464. Ook procentueel daalde het aantal uitverkochte voorstellingen van 25% naar 21%. De terugval is het sterkst bij musical en operette, waar het aantal uitverkochte voorstellingen afnam van 43% tot 18%, maar ook bij toneel, klassieke muziek en cabaret en kleinkunst was sprake van een afname. Alleen bij opera en populaire muziek bleef het aandeel uitverkochte voorstellingen gelijk, al nam het ook in deze genres in absolute aantallen af.

Uitverkochte voorstellingen (% van totaal van het genre)

	2001	2002	2003	2004	2006	2008	2009
	grote zaal	alle zalen	alle zalen	alle zalen	alle zalen	alle zalen	alle zalen
totaal aantal voorstellingen (N=)	18.900	28.103	34.010	33.748	36.491	38.500	35.083
– hiervan uitverkocht	6.300	7.307	6.571	7.098	9.268	9.507	7.464
– hiervan uitverkocht in %	35	26	19	21	25	25	21
toneel	17	18	14	17	23	27	22
klassieke muziek	28	13	6	7	9	11	10
dans & beweging	23	15	12	10	9	14	12
populaire muziek	33	28	19	22	21	17	17
musical & operette	46	35	28	39	40	43	18
opera & muziektheater	*	*	*	18	16	20	20
cabaret & kleinkunst	54	47	38	38	44	37	34
overig professioneel (+literair)	30	16	11	17	27	21	24
amateurvoorstellingen	32	24	25	23	21	21	21

leeswijzer: in 2009 is 22% van alle toneelvoorstellingen uitverkocht

* in 2004 voor het eerst apart geteld

Exploitatie, indexen en kengetallen

	1996	1998	2000	2002	2004	2006	2008	2009
aantal leden VSCD*	124	124	124	136	147	153	158	152
exploitatiecijfers totaal (in miljoenen €)								
omzet	249	318	373	458	457	532	583	575
inkomsten voorstellingen	65	105	119	128	128	165	194	170
inkomsten culturele verhuur**	-	-	-	-	25	21	19	19
inkomsten commerciële verhuur/horeca/sponsoring	65	73	108	115	71	105	127	127
gemeentelijke financiering	117	143	142	183	183	200	222	221
bijdrage provincie, rijk, fonds (na 2002)	-	-	-	31	49	40	40	38
programmakosten	67	99	104	132	132	162	187	169
gebouw en huisvesting	62	73	93	93	104	127	133	135
personeelskosten podiumfunctie	72	89	104	143	144	158	170	169
publiciteit en organisatie	17	25	34	55	42	46	52	52
horeca-inkoop en personeel	27	29	30	38	30	38	43	46
subsidiedekkingspercentage gemeenten	47	45	38	42	40	37	37	38
bijdrage rijk, provincie, fondsen, overig	-	-	-	7	11	7	7	6
aantal werkzame personen	-	-	6.880	7.915	7.745	9.367	10.434	10.328
aantal fte's (inclusief uitbesteed werk)	-	-	3.551	4.296	3.895	4.070	4.314	4.211
- van wie techniek	-	-	988	1.332	1.168	1.169	1.103	1.077
- van wie directie/staf	-	-	-	573	449	451	599	619
- van wie programma/marketing	-	-	-	380	431	481	527	542
per podium gemiddeld								
omzet (in miljoenen €)	2,01	2,57	3,01	3,37	3,09	3,48	3,69	3,64
werkzame personen	-	-	56	58	53	61	67	65
indexen								
omzet	100	128	150	184	183	213	234	230
inkomsten voorstellingen***	100	162	184	198	236	287	329	291
inkomsten verhuur/horeca/sponsors***	100	113	167	177	109	162	196	195
overheidsbijdragen (vanaf 2002 ook rijk)	100	122	121	182	198	204	223	222
programmakosten	100	147	155	196	196	241	278	252
gebouw en huisvesting	100	117	150	148	167	203	213	217
personeelskosten theater	100	123	144	198	199	218	234	233
prijnsindex (CBS)	100	104	109	116	122	125	129	131
kengetallen uitgaven (in €)								
kosten per voorstelling	9.264	11.254	14.134	16.297	12.502	14.579	15.153	16.361
kosten per bezoeker	20	26	32	39	37	42	42	47
personeel (in uren)								
personeel per voorstelling (uren per vrst)	-	-	228	259	195	189	190	203
inkomsten per voorstelling (in €)								
publieksinkomsten per voorstelling**	2.409	3.714	4.523	4.563	3.793	4.522	5.037	4.846
horeca, (zakelijke) verhuur per vrst**	2.409	2.588	4.099	4.091	2.104	2.877	3.298	3.609
overheidsbijdrage per voorstelling***	4.354	5.064	5.371	7.615	6.874	6.563	6.805	7.405
inkomsten per bezoeker (in €)								
inkomsten voorstellingen per bezoeker	5,31	8,58	10,27	10,91	11,26	12,98	13,88	13,77
horeca, verhuur per bezoeker	5,31	5,98	9,31	9,78	6,24	8,26	9,09	10,26
gemeentelijke bijdrage per bezoeker	9,60	11,70	12,20	15,57	16,09	15,74	15,90	17,90
gemeentelijke bijdrage per inw. (Ned)****	7,60	9,00	8,90	11,40	11,20	12,20	13,53	13,39
idem o.b.v. bevolking betrokken gemeenten	13,13	15,40	15,23	19,02	18,84	21,59	23,92	23,67

* podia die vanwege verbouwing gesloten zijn, worden niet meegeteld

** vanaf 2003 wordt culturele verhuur opgenomen bij publieksinkomsten omdat het gaat om podiumkunst en onderscheiden moet worden van zakelijke verhuur

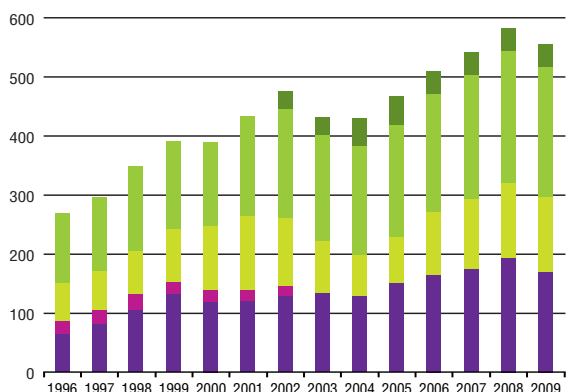
*** inclusief rijk en provincie

**** omslag van gemeentelijke bijdragen over de totale bevolking. Als alleen de inwoners van gemeenten die een podium financieren (verzorgingsgebied) worden gerekend is de bijdrage € 23,92 (2007: € 22,85 per inwoner.)

Inkomsten podia en festivals naar soort

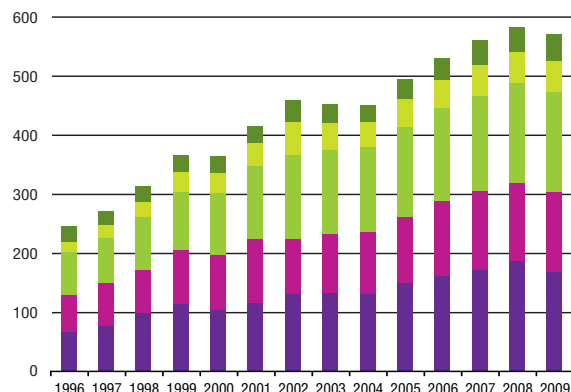
(x M€)

- bijdrage rijk, provincie, fondsen, overig
- bijdrage gemeenten
- inkomsten verhuur, horeca, sponsoring
- inkomsten verhuur theatraal (2004)
- inkomsten uit voorstellingen⁽¹⁾

Uitgaven podia en festivals naar kostensoort

(x M€)

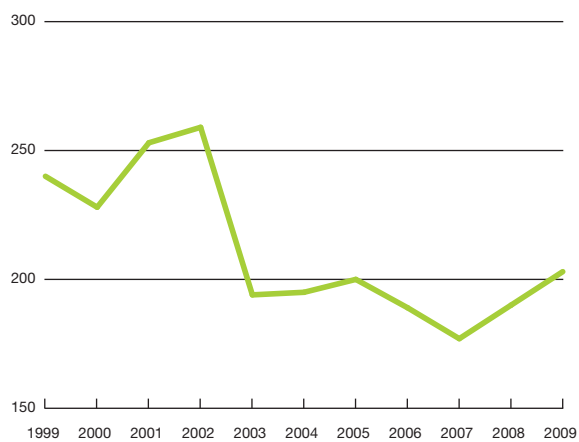

- horeca-inkoop en -personeel
- publiciteit en organisatie en overige lasten
- personeelskosten theater
- gebouw en huisvesting
- programmakosten

(1) NB dit getal is niet gelijk aan de totale recette, omdat bij verhuur de recette naar de bespeler gaat en niet altijd wordt geregistreerd bij het podium.

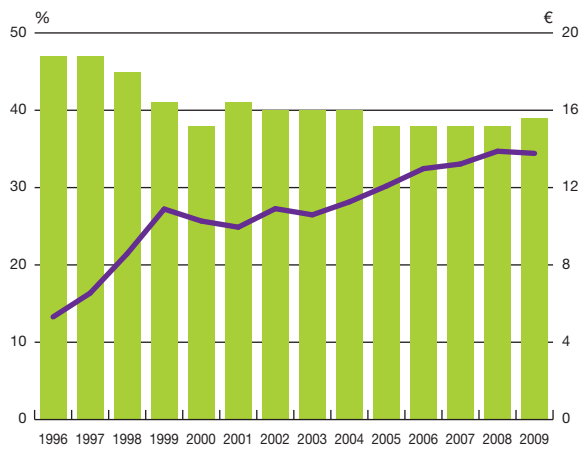
Personeelsinzet per voorstelling

(in uren)

Publieksinkomsten per bezoeker (in €)

Financiering door gemeenten (in %)

- financiering door gemeenten in %
- publieksinkomsten per bezoeker (in €)

Ziekteverzuim

In 2009 bedraagt het ziekteverzuim 4,23% (2008: 4,0%). Het landelijke cijfer over 2009 is 4,3 % (CBS).

Verwachtingen 2010: verdere terugval

Het verzamelen van cijfers kost bijna 9 maanden, zodat de verslaglegging ervan altijd achterloopt. Om die reden wordt podia gevraagd op een vijf-puntsschaal ook hun verwachtingen met betrekking tot het lopende jaar te geven. Voor 2010 verwachten de podia:

- iets minder voorstellingen (3,1)
- iets minder bezoeken (3,1)
- iets minder omzet (3,1)

De in 2009 uitgesproken verwachtingen voor dat jaar zijn niet uitgekomen. Men verwachtte gemiddeld geen verandering in voorstellingen, bezoek en omzet, terwijl de uitkomst op alle onderdelen minder was: minder voorstellingen, minder bezoek en minder omzet. Het zijn onzekere tijden....

Wat doet de VSCD

De Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD) begon in 1947 als inkoopcombinatie voor steenkool en heeft zich in de loop der jaren ontwikkeld tot een belangenbehartiger en dienstverlener voor schouwburgen, concertzalen en festivals. In 2009 telde de vereniging 152 naar aard en omvang zeer verschillende leden: groot en klein, toneel en muziek, festival en cultureel centrum. Sinds 1996 verzamelt de VSCD bedrijfsgegevens bij zijn leden ten behoeve van onderlinge bedrijfsvergelijking (www.theater.analysisysteem.nl) en ter publicatie van gezamenlijke jaarcijfers. Deze publicatie, evenals een verkorte samenvatting ervan is in te laden vanaf onze website: www.vscd.nl.

Verantwoording

Podia 2009 bevat de jaarcijfers van de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD) over 2009.

Betrouwbaarheid en marges

Van de 152 leden hebben 140 leden gegevens geleverd (93%). Niet-deelname was voor een deel het gevolg van sluiting of reorganisatie. De resterende podia zijn op basis van gegevens uit eerdere jaren bijgeschat. De betrouwbaarheid van de gepresenteerde cijfers is door de hoge respons en gedetailleerde bijschatting zeer groot. Elk jaar wordt één aspect van de vraagstelling nauwkeurig gecontroleerd. Op die manier hopen we de kwaliteit van de invulling jaarlijks iets te vergroten. De gegevensverzameling en vraagstelling werd in 2009 uitgebreid met een onderverdeling van aantallen en bezoek van/aan het rijksgefinancierde aanbod per genre.